

PITKÄAIKAISEN TAVALLISEN PALVELUASUMISEN, TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN, PERHEHOIDON JA LAITOSHOIDON ASIAKASMAKSUT 1.7.2021 ALKAEN

1. YLEISTÄ

Sosiaalihuoltolain mukaisia pitkäaikaisia asumispalveluja voidaan tarjota eri asiakasryhmille kuten vanhuksille sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Asumispalveluja voidaan järjestää kunnan omana toimintana, ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta tai palvelusetelillä. Tavallista palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Tehostettua palveluasumista ja pitkäaikaista perhehoitoa järjestetään henkilöille, joiden hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Pitkäaikaista laitoshoidoa järjestetään ikääntyneille terveydellisin perustein. Ikääntyneiden pitkäaikaisen palveluasumisen ja laitoshoidon asukasvalinnat tehdään yhteistyössä moniammatillisessa työryhmässä (SAS-työryhmä), jonka tehtävä on selvittää ja arvioida asiakkaan kokonaistilanne, tarvittavat palvelut ja hoitopaikka. Asukasvalinnan määräytymisperusteissa käytetään RAI-toimintakykyarviontia.

Uudistuksen myötä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien pitkäaikaisten asumisen palveluiden asiakasmaksut ja asiakkaiden käyttövara määräytyvät laissa määritellyin perustein.

Sosiaali- ja terveydenhuollon pitkäaikaisista asumis-, perhehoito- ja laitospalveluista perittävistä maksuista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa.

2. TULOJEN TOTEAMINEN

Tulotiedot pyydetään ensisijaisesti asiakkaalta tai hänen edustajaltaan. Tiedot voidaan pyytää myös muilta viranomaisilta, yhteisöiltä tai yksiköiltä, esimerkiksi Verohallinnon Tulorekisterin kautta. Valtion ja kunnan viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja ja työttömyyskassa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottaja ovat velvollisia kunnallisen viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hallussaan olevat asiakkaan taloudellista asemaa koskevat ja asiakasmaksun suuruuden määrittämistä varten välttämättömät tiedot ja selvitykset, jos maksun määräävä kunta tai kuntayhtymä ei ole saanut asiakkaalta tai hänen lailliselta edustajaltaan riittäviä ja luotettavia tietoja maksun määrittämistä varten. Silloin kun maksu määrätään puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen perusteella, sovelletaan käytäntöä myös asiakkaan puolison taloudellista asemaa koskeviin tietoihin ja selvityksiin.

Jos maksun määräytymisen perusteena olevat tulot muuttuvat, tulee asiakkaan tai hänen edustajansa ilmoittaa muuttuneet tulotiedot asiakasmaksusta päättävälle viranomaiselle. Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

3. TAVALLINEN PALVELUASUMINEN

3.1. Asiakasmaksun määräytyminen tavallisessa palveluasumisessa

Tavallisen palveluasumisen maksu määräytyy yhdenmukaisin perustein kotihoidon maksujen kanssa ja perustuu asiakkaan bruttotuloihin. Tavallisen palveluasumisen maksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen, asiakkaan tarpeen mukaisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Lakiin on sisällytetty taulukko, jonka enimmäismaksuprosentteja kunta ei saa ylittää maksua määrätessään. Lisäksi kunta saa periä kohtuullisen maksun palveluasumiseen liittyvistä asiakassuunnitelmaan sisällytetyistä ateria-, vaatehuolto-, peseytymis-, siivous- ja turvapalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävistä palveluista sekä muista vastaavista asumista tukevista palveluista. Asumisestaan asiakas maksaa itse, eikä näitä kustannuksia vähennetä maksua määrättäessä lukuun ottamatta mahdollista asiakasmaksun alentamista ja perimättä jättämistä koskevaa asiakkaan kokonaistilanteen tarkastelua.

Tavallisen palveluasumisen myöntämisen perusteet on hyväksytty Ylöjärven perusturvalautakunnan kokouksessa 2.3.2021 § 21. Myöntämisperusteiden mukaan tavalliseen palveluasumiseen hyväksyttävän asiakkaan toimintakyky on alentunut ja hän tarvitsee säännöllistä apua tai ohjausta arjen toimissa eikä hän selviydy aikaisemmassa kodissaan kotiin vietävien palvelujen, apuvälineiden tai teknologisten ratkaisujen turvin. Tavallisen palveluasumisen maksussa sovelletaan siten kotihoidon maksutalukon ylintä luokkaa, jolloin palvelutunteja on 38 tai enemmän kuukaudessa ja asiakasmaksu on 35 % bruttotuloista vähennysten jälkeen.

3.2. Tavallisen palveluasumisen maksua määrättäessä huomioitavat tulot

Maksua määrättäessä kuukausituloina huomioidaan asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio - ja pääomatulot (bruttotulot) ja verosta vapaat tulot. Metsätulo huomioidaan laskennallisena. Tulona ei oteta huomioon verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Veteraanilisää ei oteta huomioon. Jatkuvat ja vuosittain toistuvat apurahat otetaan huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaisiksi tuloiksi. Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

3.3. Tuloista tehtävät vähennykset tavallisen palveluasumisen maksua määrättäessä

Asiakkaan ja mahdollisesti hänen puolisonsa tuloista tulee tehdä seuraavat vähennykset ennen pitkäaikaisen tavallisen asumispalvelun maksun määräämistä:

- elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut kustannukset
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka on suoritettava rahana
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä pidätetty etuus, joka on suoritettava rahana (ns. syytinki)
- edunvalvojan palkkion perusmaksu holhustoimesta annetun lain (442/1999) 44 §:ssa säädetyn suuruisena
- edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena
- aiemman oman asunnon kulut palveluasumiseen siirryttäessä:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta:
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut vuokralaisen irtisanomisajalta
- asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta

Tavallisen palveluasumisen maksuprosentti maksutaulukon mukaan:

Palvelutunnit kuukaudessa	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

4. TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN JA PITKÄAIKAINEN PERHEHOITO

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan nettokuukausitulojen mukaan. Maksu saa olla enintään 85 % nettokuukausituloista, joista on ensin tehty laissa säädetyt ja perusturvalautakunnan hyväksymät vähennykset. Mikäli asiakas on välittömästi ennen tehostettuun palveluasumiseen muuttamistaan elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa on suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisoien yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 % puolisoien yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt ja perusturvalautakunnan hyväksymät vähennykset. Puolisoiden yhteenlaskettu käyttövara on 57,5 % yhteenlasketuista nettotuloista, joista asiakkaan käyttöön tulee jäädä 164 €/kk. Mikäli kumpikin puolisoista on joko tavallisessa palveluasumisessa, tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai laitoshoidossa, maksu määräytyy yhden henkilön tulojen mukaan.

4.1. Tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot

Asiakasmaksua määrätessä otetaan huomioon asiakkaan tulot ennakonpidätyksen jälkeen (nettotulot), verosta vapaat tulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, elinkorot ja rahana suoritettu syytinki sekä muut henkilökohtaiset tulot. Lisäksi huomioidaan pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot. Asunnon vuokratulosta otetaan huomioon tulo, josta on vähennetty hoitovastike ja vero. Maksua määrättäessä asiakkaan tulona otetaan huomioon Kansaneläkelaitoksen maksama eläkettä saavan hoitotuki ja vammaisetuudet.

Tulona otetaan huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut maatalouden ja elinkeinotoiminnan pääoma- ja ansiotulot sekä palvelun käyttäjän osuus yhtymän tuloista. Metsätulona otetaan huomioon laskennallisena: metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrotaan metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 % ja mahdolliset metsätalouden korot. Metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto määrätään varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaan. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei huomioida lapsen elatusapu. Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinto otetaan huomioon siltä osin kun ne ovat veronalaisia tuloja.

Jos asiakkaan kuukausitulot vaihtelevat, huomioidaan kuukausitulona viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

4.2. Tuloista vähennettävät menot tehostetussa palveluasumisessa

Ennen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksun määräämistä, asiakkaan kuukausituloista tehdään seuraavat vähennykset:

- elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut kustannukset
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka on suoritettava rahana

- kiinteistön luovutuksen yhteydessä pidätetty etuus, joka on suoritettava rahana (ns. syytinki)
- edunvalvojan palkkion perusmaksu holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 44 §:ssa säädetyn suuruisena
- edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena
- aiemman oman asunnon kulut tehostettuun palveluasumiseen tai perhehoitoon siirryttäessä:
 - o omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta
 - o vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut vuokralaisen irtisanomisajalta
 - o asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta

Mikäli kuluja ei enää aiheudu palvelun alettua, vähennystä ei tehdä. Jos esimerkiksi asiakkaan omistama asunto saadaan myytyä kahden kuukauden kuluttua palveluun siirtymisestä, voidaan vähennyksenä tuloista huomioida asumismenot kahden kuukauden ajan.

- sairausvakuutuslain nojalla korvattavien lääke- ym.kustannukset vuosiomavastuun suuruisena. Vuosiomavastuu vuonna 2021 on 579,78. Asukkaalta huomioidaan automaattisesti vähennyksenä 48,32 €/kk.
- Lisäksi muiden kuin sairausvakuutuslain nojalla korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset tulee huomioida vähennyksenä siltä osin kuin lääkäri on arvioinut ne tarpeellisiksi. Muiden kuin sairausvakuutuslain nojalla korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa vapaamuotoisen hakemuksen perusteella siltä osin kuin terveydenhuollon ammattilainen on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.
- tehostetun palveluasumisen vuokra, josta on vähennetty mahdollinen asumistuki. Asiakkaalla on velvollisuus hakea Kelalta asumistukea, mikäli hänellä on siihen oikeus. Enimmäisvuokraksi hyväksytään Ylöjärven kaupungin toimeentulotukiohjeiden mukaan yhden henkilön kohtuulliset asumiskustannukset tai vuokra ei saa ylittää Kelan asumistuen laskentaperusteena olevaa vuokratasoa.
- mikäli tehostettuun palveluasumiseen muuttaa suurempituloinen puoliso, voidaan asiakasmaksussa vähennyksenä ottaa harkinnanvaraisena huomioon osuus yhteisistä välttämättömistä ja kohtuullisista asumismenoista kuitenkin enintään 50 % välttämättömistä asumiskuluista. Välttämättömiä ja kohtuullisia asumismenoja ovat kiinteistövero, yhtiövastike tai vuokra, sähkö, lämmitys, vesi, kotivakuutus. Harkinnanvaraista asumiskulujen huomiointia ei tehdä, mikäli asiakkaan talletusten kokonaismäärä on 3 000 euroa tai enemmän tai puolisoiden yhteenlaskettujen talletustan kokonaismäärä on 6 000 euroa tai enemmän, mikäli asiakasmaksu määräytyy puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen mukaisesti.
- eläketuloon kohdistuva ulosmittaus, johon asiakas ei voi vaikuttaa

5. LAITOSHOITO

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan nettokuukausitulojen mukaan. Maksu saa olla enintään 85 % nettokuukausituloista, joista on ensin tehty laissa säädetty vähennykset. Mikäli asiakas on välittömästi ennen laitoshoittoon muuttamistaan elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa on suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisoiden yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 % puolisoiden yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetty vähennykset. Mikäli kumpikin puolisoista on joko tavallisessa palveluasumisessa, tehostetussa palveluasumisessa tai laitoshoidossa, maksu määräytyy yhden henkilön tulojen mukaan.

5.1. Laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot

Laitoshoidon asiakasmaksua määrätessä otetaan huomioon asiakkaan tulot ennakonpidätyksen jälkeen (nettotulot), verosta vapaat tulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, elinkorot ja rahana suoritettu syytinki sekä muut henkilökohtaiset tulot. Lisäksi huomioidaan pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot. Asunnon vuokratulosta otetaan huomioon tulo, josta on vähennetty hoitovastike ja vero. Maksua määrättäessä asiakkaan tulona otetaan huomioon Kansaneläkelaitoksen maksama eläkettä saavan hoitotuki ja vammaisetuudet.

Tulona otetaan huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut maatalouden ja elinkeinotoiminnan pääoma- ja ansiotulot sekä palvelun käyttäjän osuus yhtymän tuloista. Metsätulona otetaan huomioon laskennallisena: metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrotaan metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 % ja mahdolliset metsätalouden korot. Metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto määrätään varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaan. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei huomioida lapsen elatusapua. Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinto otetaan huomioon siltä osin kun ne ovat veronalaisia tuloja.

Jos asiakkaan kuukausitulot vaihtelevat, huomioidaan kuukausitulona viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

5.2. Tuloista tehtävät vähennykset laitoshoidossa

Ennen pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksun määräämistä, asiakkaan kuukausituloista tehdään seuraavat vähennykset:

- elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut kustannukset
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka on suoritettava rahana
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä pidätetty etuus, joka on suoritettava rahana (ns. syytinki)
- edunvalvojan palkkion perusmaksu holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 44 §:n 5 momentin mukaan
- edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään edunvalvojan perusmaksun suuruisena
- aiemman oman asunnon kulut laitoshoittoon siirryttäessä:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut vuokralaisen irtisanomisajalta
- asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta

Mikäli kuluja ei enää aiheudu palvelun alettua, vähennystä ei tehdä. Jos esimerkiksi asiakkaan omistama asunto saadaan myytyä kahden kuukauden kuluttua palveluun siirtymisestä, voidaan vähennyksenä tuloista huomioida asumismenot kahden kuukauden ajan.

- mikäli pitkäaikaiseen laitoshoitoon muuttaa suurempituloinen puoliso, voidaan asiakasmaksussa vähennyksenä ottaa harkinnanvaraisena huomioon osuus yhteisistä välttämättömistä ja kohtuullisista asumismenoista kuitenkin enintään 50 % välttämättömistä asumiskuluista. Välttämättömiä ja kohtuullisia asumismenoja ovat kiinteistövero, yhtiövastike tai vuokra, sähkö, lämmitys, vesi, kotivakuutus
- Harkinnanvaraista asumiskulujen huomiointia ei tehdä, mikäli asiakkaan talletusten kokonaismäärä on 3 000 euroa tai enemmän tai puolisoiden yhteenlaskettujen talletusten kokonaismäärä on 6 000 euroa tai enemmän, mikäli asiakasmaksu määräytyy puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen mukaisesti.
- eläketuloon kohdistuva ulosmittaus, johon asiakas ei voi vaikuttaa

6. KÄYTTÖVARA

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalle asiakkaalle tulee jäädä henkilökohtainen käyttövara, joka on kuukautta kohti 15 % nettokuukausituloista, kuitenkin vähintään 164 euroa /kuukausi. Mikäli tehostettuun palveluasumiseen muuttaa suurituloisempi puoliso, niin puolisoiden yhteenlaskettu käyttövara on 57,5 % yhteenlasketuista nettotuloista, josta asiakkaan omaan käyttöön tulee jäädä vähintään 164 € /kk.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakkaan käyttövara kuukautta kohden on 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 110 euroa /kuukausi. Mikäli pitkäaikaiseen laitoshoitoon muuttaa suurituloisempi puoliso, niin puolisoiden yhteenlaskettu käyttövara on 57,5 % yhteenlasketuista nettotuloista, josta asiakkaan omaan käyttöön tulee jäädä vähintään 110 € /kk.

7. ASIAKASMAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Sosiaalihuollon palvelusta määrättyä maksua tai terveydenhuollon palveluista henkilön maksukykyyn mukaan määrättyä maksua tulee alentaa tai jättää maksu kokonaan perimättä, jos maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Asiakasmaksun alentaminen ja perimättä jättäminen ovat ensisijaisia suhteessa toimeentulotukeen. Huojentamisen ensisijaisuus ei estä toimeentulotuen myöntämistä asiakasmaksuun esimerkiksi tilanteessa, jossa maksun alentamista tai perimättä jättämistä koskeva asia on kesken.

Asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä koskeva arviointi on tehtävä asiakkaan ja perheen kokonaistilanteen arvioinnin pohjalta. Kunkin asiakkaan kohdalla on tehtävä tapauskohtainen ja yksilöllinen harkinta. Asiakkaan tai hänen edustajansa tulee hakea asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä Ylöjärven perusturvan lomakkeella.

Sosiaalityöntekijä tekee asiakkaan ja perheen kokonaistaloudellisen tilanteen arvioinnin. Asiakasmaksun alennuksesta tai perimättä jättämisestä päätöksen tekee perusturvan osastopäällikkö.

Asiakasmaksua ei alenneta tai jätetä perimättä, mikäli asiakkaalla on säästöjä 3000 euroa tai enemmän tai jos puolisoiden yhteenlaskettujen talletusten määrä on 6000 euroa tai enemmän.

Kunnan tulee antaa asiakkaalle tieto maksujen huojentamista koskevasta sääntelystä. Tieto mahdollisuudesta asiakasmaksun huojentamiseen tai perimättä jättämiseen annetaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä sekä silloin, kun asiakasta tai hänen omaistaan neuvotaan asumispalveluun siirtymiseen liittyvissä asioissa.